

CCE PF
CCE PR

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003
KARNATAKA SECONDARY EDUCATION EXAMINATION BOARD, MALLESWARAM,
BANGALORE – 560 003

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ, ಮಾರ್ಚ್ / ಏಪ್ರಿಲ್, 2017

S. S. L. C. EXAMINATION, MARCH / APRIL, 2017

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
MODEL ANSWERS

ದಿನಾಂಕ : 30. 03. 2017]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **16-S**

Date : 30. 03. 2017]

CODE No. : 16-S

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ
Subject : First Language — SANSKRIT

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ — ಸಂಸ್ಕೃತಮ್

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / New Syllabus)

(ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ + ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Private Fresh + Private Repeater)

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 125

[Max. Marks : 125

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
	ಭಾಗ - "A" (ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯ-ಪೂರಕಪಾಠಾ:) (79 ಅಂಕಾ:)	
I.	ಒಕವಾಕ್ಯೇನ ಉತ್ತರಂ ಲಿಖತ —	16 × 1 = 16
1.	ಬಾಲೈ ಶಾಸ್ತ್ರೀಮಹೋದಯಸ್ಯ ಗೃಹಪರಿಸರಃ ಸಂಸ್ಕೃತಮಯಃ ಆಸೀತ್	1
2.	ಲೋಕೇ ಸದಾ ವೈರಂ ಶಾಮ್ಯತು	1
3.	ಕಾಪಾಲಿಕಃ ಮೂರ್ತಿಮಾನ್ ಚಂದ್ರಚೂಡಃ ಇವ ಆಸೀತ್	1

PF+PR-I-508

[Turn over

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
4.	अघोरसंज्ञः शिवः ।	1
5.	मोक्षप्राप्तिः आत्मज्ञानादेव भवति ।	1
6.	भारतीयाः भाषया धर्मतः च भिन्नमार्गम् आश्रिताः ।	1
7.	बालः हनूमान् जपापुष्पोत्करोपमं विवस्वन्तं ददर्श ।	1
8.	स्वादु हितं च औषधं दुर्लभम् ।	1
9.	नाट्ये नव रसाः सन्ति ।	1
10.	दुःखितः ध्रुवः मातुः सुनीत्याः समीपम् अगच्छत् ।	1
11.	किरातार्जुनीयस्य रचयिता भारविः ।	1
12.	इन्द्रः दधीचेः तपोवनं वव्राज ।	1
13.	भिषजः अङ्गुष्ठमूले विद्यमानायाः धमन्याः चेष्टया रोगनिदानं जानन्ति ।	1
14.	कर्णस्य सारथिः शल्यः ।	1
15.	भारतीयानां दृष्ट्या हिमालयः न केवलं कश्चित् भूप्रदेशः अपि तु मोक्षद्वारम् ।	1
16.	धृतराष्ट्रस्य सुतः दुर्योधनः ।	1
II.	चतुर्थपदं लिखत —	4 × 1 = 4
17.	अञ्जनापतिः ।	1
18.	शीतवायुः ।	1
19.	चन्नम्मा ।	1
20.	करुणः ।	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
III.	लघूत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत —	5 × 2 = 10
21.	तैत्तिरीये सूर्यस्य विषये एवं लिखितम् अस्ति — “मित्रो दाधार पृथिवीमुत्तमाम् । मित्रः कृष्टीः ।” इति । तैत्तिरीयारण्यके च “येनेमा विश्वा भुवनानि तस्थुः । ततः क्षत्रं बलमोजश्च जातम्” इति ।	2
	अथवा	
	पादपजातयः वनस्पति-द्रुम-लता-गुल्माः ।	
	तासां जन्म बीजात्, काण्डात् तथा कन्दात् भवति ।	
22.	भारतीय भावना इति पद्ये कविः — “शैल-शङ्खवासिनीं कृपाकटाक्षशालिनीं, मङ्गलाङ्गशोभितां, चराचरादिनायिकां, वल्लकीप्रभूतदिव्यभव्यगानतोषिणीं, राजराजपूजितां मातरं नमामि” इति वदति ।	2
23.	रमारमणस्य कर्णसरणिम् अवतीर्णा अशरीरिणी वाणी — “साधु वत्स जगन्नाथ साधु विष्णो जगन्मय । पश्य त्वम् आत्मनात्मानं परमं ज्योतिरैश्वरम्” इति ।	2
24.	डा० सत्यव्रतशास्त्रिमहोदयेन प्राप्ताः देशीयाः प्रशस्तयः — ज्ञानपीठप्रशस्तिः, पद्मश्रीप्रशस्तिः, राष्ट्रपतिप्रशस्तिः, साहित्य अकादमीप्रशस्तिः, विद्यावाचस्पतिप्रशस्तिः, कालिदास-पुरस्कारः च ।	2
25.	भीष्मेण दैवपुरुषकारयोः विषये उक्तम् — “यथा संस्कृतां भूमिं विना उत्तं बीजं निष्फलं भवति तथा दैवं विना केवल-पुरुषकारेण कार्यं न सिद्ध्यति ।” इति ।	2
IV.	श्लोकयोः तात्पर्यं लिखत —	3 × 2 = 6
26.	ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ‘उपनिषद्‌चनम्’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣುವವನು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲೂ ತನ್ನನ್ನೇ ಕಾಣುವವನು ಎಂದಿಗೂ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯನ್ನು ಪಡಲಾರ.	2

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಮ್
27.	<p>ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'ನಾಟ್ಯಾಂಶಾ:' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳು. ತಂತಿ ಇರುವ ವಾದ್ಯಕ್ಕೆ 'ತತ' ಎಂದು. ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯಗಳಾದ ಮೃದಂಗ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ 'ಅವನಢ್' ಎಂದು, ತಾಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ 'ಘನ' ಎಂದೂ ಹಾಗೂ ಬಿದಿರಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೊಳಲು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ 'ಸುಱಿರ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'ನಾಟ್ಯಾಂಶಾ:' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ರಸಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಶೃಂಗಾರ, ಹಾಸ್ಯ, ಕರುಣ, ರೌದ್ರ, ವೀರ, ಭಯಾನಕ, ಬೀಭತ್ಸ ಅದ್ಭುತ ಮತ್ತು ಶಾಂತ.</p>	2
28.	<p>ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'ಮಾರುತೇ: ಮಹಿಮಾ' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಸೂರ್ಯನ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಸುವರ್ಣಮಯವಾದ 'ಸುಮೇರು' ಎಂಬ ಪರ್ವತವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇಸರೀ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹನುಮಂತನ ತಂದೆಯು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು.</p>	2
V.	<p>ಕವ್ಯಾ: ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿನಾಂ ವಿಷಯೇ ಲಿಖತ —</p>	2 × 3 = 6
29.	<p>ಕವೇ: ನಾಮ : ಭಾಸ:</p> <p>ದೇಶ: : ದಕ್ಷಿಣಭಾರತಮ್</p> <p>ಕಾಲ: : ಕ್ರಿಂಪೂಂ ಪಞ್ಚಮಶತಕಮ್</p> <p>ಕೃತಯ: : ಸ್ವಪ್ನವಾಸವದತ್ತಮ್, ಕರ್ಣಭಾರಮ್, ಪ್ರತಿಮಾನಾಟಕಮ್, ದ್ವಿತಘಟೋತ್ಕಚಮ್, ಇತ್ಯಾದಿನಿ ಚತರ್ದಶ ರೂಪಕಾಣಿ ।</p>	3

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
30.	कवेः नाम : वाल्मीकिः पिता : प्रचेताः देशः : तमसानदीतीरे विद्यमानः आश्रमः कालः : क्रिस्तात् प्राक्तनकालः कृतिः : रामायणम् प्रशंसाः : 'आदिकविः' । 'उत्तमः गायकः' च ।	3
VI.	यथानिर्देशम् उत्तरं लिखत —	3 × 3 = 9
31.	मया भोजो रक्षितः । 'विवेकोदयः' इति पाठः । बुद्धिसागरं वदति । सभागृहम् आगत्य वदति ।	3
32.	रसे गन्धे न रज्यते । 'भीष्मोक्तयः' इति पाठः । भीष्मः अवदत् । प्रज्ञाचक्षुः न रज्यते । अथवा विना दैवं न सिद्ध्यति । 'भीष्मोक्तयः' इति पाठः । भीष्मः अवदत् । युधिष्ठिरम् अवदत् ।	3
33.	'लीलावती' इति ग्रन्थे बहवः विषयाः निरूपिताः खलु । 'भारतीयविज्ञानम्' इति पाठः । अरुन्धती वदति । लीलावतो भास्कराचार्यस्य ग्रन्थः ।	3

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
VII.	ದಶಾಃಃ ವಾಕ್ಯಃ ಉತ್ತರಮ್ -	4 × 4 = 16
34.	<p>ವೃತ್ರವಧೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬಂದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು - “ನಿಮ್ಮ ಬರುವಿಕೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ವೃತ್ರಾಸುರನ ವಧೆಗೆ ಉಪಾಯವೊಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವನ ವಧೆಗೆ ವಜ್ರದಂತೆ ಕಠಿಣವಾದ ಅಸ್ತ್ರವು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ದಧೀಚಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮಹರ್ಷಿಯು ಧರ್ಮಾತ್ಮನೂ, ಉದಾರನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ವರವೊಂದನ್ನು ಬೇಡಿರಿ. ವರ ನೀಡಲು ಅವನು ಸಿದ್ಧನಾದಾಗ ಅವನ ಶರೀರದ ಎಲುಬುಗಳನ್ನೇ ದಾನರೂಪವಾಗಿ ಬಯಸಿರಿ. ಅವುಗಳಿಂದಲೇ ವಜ್ರಾಯುಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ವೃತ್ರಾಸುರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿರಿ” ಎಂದನು.</p>	4
35.	<p>ಭೀಷ್ಮ ಮತ್ತು ಯುಧಿಷ್ಠಿರರ ಸಂವಾದ -</p> <p>ಯುಧಿಷ್ಠಿರ - “ಭಾಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ?”</p> <p>ಭೀಷ್ಮ - “ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜದಂತೆ ಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೇವಲ ಪುರುಷ ಪ್ರಯತ್ನವು ಫಲ ನೀಡದು. ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಸುಖವೂ ಪಾಪ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ದುಃಖವೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಫಲ; ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕಲ್ಲ.”</p> <p>ಯುಧಿಷ್ಠಿರ - “ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ತತ್ವವರಿಯದ, ಸದಾ ಸಂಶಯಾತ್ಮನಾದ, ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಯತ್ನಿಸದೇ ಇರುವವನಿಗೆ ಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ ಹೇಗೆ ?”</p> <p>ಭೀಷ್ಮ - “ಸದಾ ಗುರುಪೂಜೆ, ವೃದ್ಧಸೇವೆ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಶ್ರವಣಗಳಿಂದ ಶಾಶ್ವತ ಪುಣ್ಯ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿಯೆ ಹಾಗೂ ಸರಳ ನಡೆ-ನುಡಿಗಳು ಪುಣ್ಯಜನಕಗಳು. ಅಹಂಕಾರದ ತ್ಯಾಗ, ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು, ಸಂತೋಷವಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಏಕಾಂತವಾಸಗಳು ಪುಣ್ಯಜನಕಗಳು.”</p> <p>ಯುಧಿಷ್ಠಿರ - “ದುರಾಚಾರಿಯು ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ? ವೈರಾಗ್ಯ, ಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ?”</p> <p>ಭೀಷ್ಮ - “ಲೋಭ-ಮೋಹಗಳ ದಾಸನಾದ, ರಾಗ-ದ್ವೇಷಯುಕ್ತ ನರನು ಸತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕಪಟತನದಿಂದಲೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸತ್ಕರ್ಮಿಯು ಶುಭಫಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.”</p> <p>ಧರ್ಮಾತ್ಮನು ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತನಾಗದೇ ಜ್ಞಾನರೂಪ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಬಳಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಅವನು ತನ್ನ ಬಯಕೆ. ಜಿಹ್ವಾ ಚಾಪಲ್ಯ, ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಕನು ಕ್ರಮೇಣ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕುಕಾರ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.”</p>	4

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಮ್
36.	<p>ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ</p> <p>‘ಮನುಷ್ಯನ ಎಲ್ಲಾ ದುಃಖಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ತತ್ತ್ವ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯು ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾಣ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಆಹಾರವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಗ ವಾಶಿಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>‘ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ ಮನುಷ್ಯನು ಅಹಿತಕರ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರೋಗಗಳು ಹಾಗೂ ಅನುಭವಿಸಬಹುದಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಹಿತವಾಗಿ, ಮಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಿಯೂ ಆಗಿರಬೇಕು’ ಎಂದು ಚರಕಮಹರ್ಷಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ಅತಿಯಾದ ಜಲಸೇವನೆ, ಅಹಿತಕರ ಭೋಜನ, ಹಗಲು ನಿದ್ರೆ, ರಾತ್ರಿ ಜಾಗರಣೆ, ಮಲ, ಮೂತ್ರಗಳ ತಡೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆ ಎಂಬ ಆರು ಮೂಲಕಾರಣಗಳಿಂದ ರೋಗಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ’ ಎಂದು ವಾಗ್ಭಟನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಸೂರ್ಯನಮಸ್ಕಾರದ ಮಹತ್ತ್ವ -</p> <p>ಸೂರ್ಯನು ನಮಸ್ಕಾರ ಪ್ರಿಯ. ಸೂರ್ಯನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.</p> <p>आदित्यस्य नमस्कारान् ये कुर्वन्ति दिने दिने । दीर्घमायुः बलं चैव तेजस्तेषां च जायते ॥</p> <p>ಸೂರ್ಯನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆಯುಷ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ದೈಹಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ; ಕಾಂತಿಯೂ ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.</p> <p>ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನು ‘ಹಠ ಯೋಗ ಪ್ರದೀಪಿಕಾ’ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ.</p> <p>प्राणायामेन युक्तेन सर्वरोगक्षयो भवेत् । अयुक्ताभ्यासयोगेन सर्वरोगस्य सम्भवः ॥</p> <p>ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನಿಯಮದಂತೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತವೆ. ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.</p> <p>ಹೀಗೆ ಸೂರ್ಯನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಸೂತ್ರಾಣಿ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.</p>	4

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
37.	<p>ಡಾ ಸತ್ಯವ್ರತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಬಾಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ -</p> <p>ಸತ್ಯವ್ರತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ತಂದೆ ಚಾರುದೇವಶಾಸ್ತ್ರಿ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ರಾಮರಬೀ. ಈವರೂ ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯ ಪರಿಸರವು ಸಂಸ್ಕೃತಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಾಲಕ ಸತ್ಯವ್ರತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರೀತಿಯು ಹುಟ್ಟಿತು.</p> <p>ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಆರಂಭಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ತಂದೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆಯಿತು. ಬಳಿಕ ವಾರಾಣಸಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನ. ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನಿಯಾಗಿ ಸ್ವರ್ಣಪದಕ ಪಡೆದರು. ಪಂಜಾಬ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ BA ಹಾಗೂ MA ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದರು.</p> <p>ಕಾನ್ಸೆಪ್ಟ್ ಆಫ್ ಟೈಮ್ ಎಂಟ್ ಸ್ಪೆಸ್ ಇನ್ ವಾಕ್ಯಪದೀಯಮ್ ಎಂಬ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪಡೆದರು.</p>	4
VIII.	ಶ್ಲोकಪೂರಣम् -	2 × 4 = 8
38.	<p>क्षारं जलं वारिमुचः पिबन्ति तदेव कृत्वा मधुरं वमन्ति । सन्तस्तथा दुर्जनदुर्वचांसि पीत्वा च सूक्तानि समुद्गिरन्ति ॥</p>	4
39.	<p>सुखस्य दुःखस्य न कोऽपि दाता परो ददातीति कुबुद्धिरेषा । अहं करोमीति वृथाभिमानः स्वकर्मसूत्रग्रथितो हि लोकः ॥</p>	4
IX.	अनुच्छेदप्रश्नानाम् उत्तराणि -	4 × 1 = 4
40.	<p>i) अस्माकं राष्ट्रपिता गान्धिमहोदयः ।</p> <p>ii) गान्धिमहोदयः विश्वं शान्तिमन्त्रमुपदिष्टवान् ।</p> <p>iii) अनुच्छेदे उल्लिखिताः देशभक्ताः - गान्धिमहोदयः, वल्लभभायीपटेलः, सुभाषचन्द्रबोसः, बाबूराजेन्द्रप्रसादः, भगतसिंगः, चन्द्रशेखर आजादः च ।</p> <p>iv) देशभक्तेभ्यः कृतज्ञता समर्पण, तेषां सन्देशानां स्मरणं च भारतीयानां कर्तव्यम् ।</p>	1 1 1 1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	भाग: - B (व्याकरणविभागः) (30 अङ्काः)	
X.	समुचितोत्तरप्रश्नानाम् उत्तराणि —	10 × 1 = 10
41.	(B) द्वितीया	1
42.	(A) अर्भकः	1
43.	(D) सुलभम्	1
44.	(C) उकारादेशः	1
45.	(B) विषं कण्ठे यस्य सः	1
46.	(A) सूर्यात् + एव	1
47.	(A) तत्पुरुषः	1
48.	(D) विदुषी	1
49.	(C) बालकाय मोदकं रोचते	1
50.	(D) लट् ।	1
51.	प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत —	2 × 1 = 2
	a) मया जलं पीयते ।	
	b) बालकः पाठं पठितवान् ।	
52.	प्रश्नवाक्यस्य उत्तराणि —	2 × 1 = 2
	a) कुत्र शान्तिः प्रतिष्ठापिता ?	
	b) शरणागताय किं दीयताम् ?	
53.	कृदन्तस्य उत्तराणि —	2 × 1 = 2
	a) शोभमानम् → 'शानच्' प्रत्ययः ।	
	b) उद्धाट्य → 'ल्यप्' प्रत्ययः ।	
54.	लकार-पुरुष-वचनानाम् उत्तराणि —	2 × 1 = 2
	a) लिट् लकारः, प्रथमपुरुषः, बहुवचनम् ।	
	b) लृट् लकारः, मध्यमपुरुषः, एकवचनम् ।	

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्															
55.	लिङ्गविभक्तिवचनानाम् उत्तराणि – a) नपुंसकलिङ्गम्, प्रथमा/द्वितीयाविभक्तिः, बहुवचनम् । b) पुलिङ्गम्, सप्तमीविभक्तिः, एकवचनम् ।	2 × 1 = 2															
56.	सन्धीनाम् उत्तराणि – a) भक्तः + सेवते → विसर्ग सन्धिः । b) विद्या + आलयः → सवर्णदीर्घ सन्धिः ।	2 × 1 = 2															
57.	समासानाम् उत्तराणि – a) जनस्य सेवा → तत्पुरुषसमासः । b) दिनं दिनं प्रति → अव्ययीभावसमासः ।	2 × 1 = 2															
XI.	अलङ्कारस्य उत्तरम् –	3															
58.	उदाहरणम् : माघे मेघे गतं वयः अलङ्कारस्य नाम : श्लेषः लक्षणम् : अनेकार्थशब्दविन्यासः श्लेषः समन्वयः : माघमासे मेघमध्ये पक्षी गतः इति एकः अर्थः । तथा माघकाव्यस्य मेघदूतकाव्यस्य च पठने आयुः एव गतम् इति द्वितीयः अर्थः ।	1 1 1															
XII.	वृत्तस्य उत्तरम् –	3															
59.	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>न</td><td>न</td><td>म</td><td>य</td><td>य</td> </tr> <tr> <td>U U U</td><td>U U U</td><td>- - -</td><td>U - -</td><td>U - -</td> </tr> <tr> <td>न चलति</td><td>खलु</td><td>वाक्यं स</td><td>ज्जनानां</td><td>कदाचित्</td> </tr> </table> छन्दोनाम : मालिनी अक्षराणि : 15 गणाः : न - न - म - य - य ।	न	न	म	य	य	U U U	U U U	- - -	U - -	U - -	न चलति	खलु	वाक्यं स	ज्जनानां	कदाचित्	2 1
न	न	म	य	य													
U U U	U U U	- - -	U - -	U - -													
न चलति	खलु	वाक्यं स	ज्जनानां	कदाचित्													

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	भागः - C (रचनाविभागः) (16 अङ्काः)	
XIII. 60.	संस्कृतानुवादस्य उत्तरम् — नित्यव्यवहारार्थं भाषा एव प्रमुखं साधनम् । भाषया विना जगत् गाढान्धकारे पतति । भाषया ज्ञानं वर्धते ।	3
XIV. 61.	कर्णाटकभाषया अनुवादः — ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಅತೀ ವೇಗವು ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪಘಾತದಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.	3
XV. 62.	पत्रलेखनम् — सकाशात्, सुमनः/सुमा, दशमी कक्ष्या, सर्वकारीय-प्रौढशाला, दावणगेरे नगरम् । सविधे, मुख्योपाध्यायाः, सर्वकारीयप्रौढशाला, दावणगेरे नगरम् । मान्याः, विषयः — विरामप्रार्थना अस्माकं गृहे परश्वः मम सहोदर्याः विवाहोत्सवः प्रचलिष्यति । अतः श्वः आरभ्य दिनत्रयं यावत् शालाम् आगन्तुं न प्रभवामि । कृपया 2 - 4 - 2017 तः 4 - 4 - 2017 पर्यन्तं दिनत्रयस्य कृते विरामं प्रयच्छन्तु इति सविनयं प्रार्थये । वन्दनानि दिनाङ्कः 1 - 4 - 2017 स्थानम् : दावणगेरे	5
	अथवा	1
		3
	भवदीयः विधेयः छात्रः /भवदीया/विधेया/छात्रा सुमनः/सुमा	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्										
	<p>श्रीः</p> <p>क्षेमम् शिवमोग्ग</p> <p>दिनाङ्कः 2 - 4 - 2017</p> <p>पूज्यपितृचरणारविन्दयोः साष्टाङ्गप्रणामाः । अहम् अत्र कुशली/कुशलिनी । भवन्तः अपि तत्र कुशालिनः इति मन्ये । मम अध्ययनं सम्यक् प्रचलति । आगामिमासस्य प्रथमसप्ताहे मम विद्यालयस्य अध्यापकाः शैक्षणिकप्रवासार्थं देहलीनगरं गमिष्यन्ति । अहमपि तैः सह गन्तुम् इच्छामि । एतदर्थं 3000 रुप्यकाणि दातव्यानि भवन्ति । अतः गन्तुम् अनुमतिं ददातु । धनं च प्रेषयतु इति प्रार्थयामि । अन्यत् सर्वं कुशलम् । सर्वेभ्यः मम नमस्कारान् सूचयतु ।</p> <p>भवदीयः/या पुत्रः/पुत्री विवेकः/वाणी</p> <p>पत्रसङ्केतः</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>सकाशात्,</td> <td>सविधे,</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>पिन् <input type="text"/></td> <td>पिन् <input type="text"/></td> </tr> </table>	सकाशात्,	सविधे,	.....	.....	.....	.....	.....	.....	पिन् <input type="text"/>	पिन् <input type="text"/>	<p>1</p> <p>3</p> <p>1</p>
सकाशात्,	सविधे,											
.....	.....											
.....	.....											
.....	.....											
पिन् <input type="text"/>	पिन् <input type="text"/>											
XVI.	प्रबन्धलेखनम् —	5										
63.	विषयप्रस्तावना	1										
	विषयनिरूपणम्	3										
	उपसंहारः ।	1										